

A hívó és a bűn

Időpont: Böjt 1. vasárnapja – 1954. március 7.

Alapige: 1Jn 3,5-8

„És tudjátok, hogy ő azért jelent meg, hogy a mi bűneinket elvegye; és ő benne nincsen bűn. A ki ő benne marad, egy sem esik bűnbe; a ki bűnbe esik, egy sem látta őt, sem meg nem ismerte őt. Fiacskáim! Senki el ne hitessen benneteket: a ki az igazságot cselekszi, igaz az, a miként ő is igaz: a ki a bűnt cselekszi, az ördögből van; mert az ördög kezdettől fogva bűnben leledzik. Azért jelent meg az Istennek Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa.”

Újra itt a böjt. Böjt a keresztjáró napok ideje. Lélekben elzarándokolunk a golgotai kereszt alá, s ott azon elmélkedünk, hogy mit tett Jézus a bűnnel, és mit teszünk mi a bűnnel. Jézus elvette tőlünk a bűnt, mi pedig visszavesszük tőle. Jézus lerontotta az ördög munkáját bennünk, mi pedig a romokból újra felépítjük magunkban azt. Erről beszél a mai szentlecke is. Éles fogalmazása miatt sokszor félreértett ige ez a mai.

1. Félreértik a bűnös hívők.

A rajongók erre az ígére építik fel a megtért, újjászületett hívők, Isten gyermekei büntelenségének tanítását. Nincs bűnünk – mondják önmaguk felé –, mert Krisztus elvette bűneinket, és nem cselekedhetik több bűnt, aki Istentől született. Nem vagy Isten gyermeke – mondják mások felé –, mert bűneid vannak, márpedig aki bűnbe esik, egy sem látta Krisztust, sem meg nem ismerte őt.

Nyilvánvaló, hogy ez az írásmagyarázat írásellenes. Jellemző példája annak, miképp lehet bibliaellenes tanítást bibliai alapon tanítani azáltal, hogy egy-egy bibliai verset kiragadunk az összefüggésből. Maga János apostol állapítja meg épp ebben a levelében, hogy egyedül Jézus az, akiben nincsen bűn (5. v.), mi többiek pedig, ha azt mondjuk, hogy nincsen bűn mibennünk, magunkat csaljuk meg, és igazság nincsen mibennünk. Ha azt mondjuk, hogy nem vétkeztünk, hazuggá tesszük őt, és az ő ígéje nincsen mibennünk (1Jn 1,8–10). Pál apostol is azt mondja az emberiségről, hogy nincs különbség, mert mindnyájan vétkeztek (Róm 3,22–23), s mikor a Római levél 7. fejezetében a hívő ember harcáról beszél, ezt mondja önmagáról: „a bűn megvan bennem” (Róm 7,21). Timótheusnak pedig egyenesen ezt írja önmagáról: a bűnösök közül „első vagyok én” (1Tim 1,15).

Nyilvánvaló az is, hogy ez az írásmagyarázat tapasztalatellenes. A bűn nem hitcikk, hanem érzékelhető valóság. A lelkiismeretünk rámutat, a szemünk láthatja, mások a fejünkhöz vagdoshatják. Tagadhatjuk, de nem szüntethetjük meg. Ezek a rajongók nem is életük erkölcsi tapasztalatai alapján beszélnek büntelenségükről, hanem egy hittapasztalat alapján. Megtérésükre, újjászületésükre, hitre jutásukra hivatkoznak. Ezt mondják: Mivel Istennek újjászületett gyermekei vagyunk, ezért nincs bűnünk. Cáfolhatja a tapasztalat önmaguknál is, másoknál is, ők kitartanak elvük mellett, mint a rögeszmések.

Ez azután nyilvánvalóvá teszi azt is, hogy van ebben az írásmagyarázatban valami ördögi. Az ördög hiteti el velük azt, hogy büntelenek. Eltompítja lelkiismeretüket, s nem érzik többé bűnnek azt, ami azelőtt nyugtalanította őket. Szemük elé állít más embereket, akikhez mérten önelégülten állapíthatják meg magukról, hogy nem vagyunk olyanok, mint egyéb emberek. Pontosan úgy, mint a farizeusról és publikánusról szóló példázatban. Kegyes göggel telnek el. Észre sem veszik, hogy megcsalja őket a Sátán, és ők megcsalják önmagukat. Tetszelegnek önmagukban, hiszen ömberünknek mindig tetszik a dicsőség. A Sátán vak Sámsonjai, akiknek elment az erejük, s most a Sátán taposómalmában raboskodnak.

Vajon nem tartod-e te is magad ilyen „jó” embernek?

2. Félreértik ezt az ígét a hívő bűnösök is.

Ezek azok, akik tudják, hogy bűnösök. Tudják, sőt hiszik is azt is, hogy Jézus Krisztus azért jelent meg, hogy a mi bűneinket elvegye, s az ördög munkáit bennünk lerontsa. Vallják, hogy az Isten gyermekei számára bűnbocsánat van Krisztusnak a kereszten kiomlott drága vérében. Mindezt azonban nem merik

magukra vonatkoztatni. Hitüknek szárnyát szegi a bűntudatuk. Nem merik magukat Isten újjászületett gyermekeinek tekinteni, mert – erre az ígére támaszkodva – azt mondják, hogy ha igazán megtörtént volna bennük ez a nagy változás, akkor nem volna bennük bűn. Aki ugyanis Krisztusban van, az egy sem esik bűnbe. A Sátán nyomorult rabjainak tekintik magukat, hiszen meg van írva, hogy aki bűnt cselekszik, az az ördögből van. Amíg tehát a bűnös hívők azt mondják: Mivel megtértem, nincs bűnöm, az ilyen hívő bűnösök pedig ezt mondják: Mivel még bűnöm van, tehát még nem tértem meg.

Ez az írásmagyarázat is írásellenes. Csak két ígére mutatok rá. Az egyik ótestamentumi, Ézs 44,22: *„Eltöröltem álnokságaidat, mint felleget, és mint felhőt, bűneidet; térj én hozzám, mert megváltottalak.”* Eszerint a bűnbocsánat és a váltság előzménye, és nem következménye a megtérésnek. Nem azért bocsát meg Isten, mert megtértünk, hanem azért térünk meg, mert Isten megbocsátott. A másik íge újtestamentumi, Jn 1,16: *„...az ő teljességéből vettünk mindnyájan, kegyelmet is kegyelemért.”* Isten kegyelme szabad kegyelem. Az emberben nincs indoka. Nem lehet sem előre kiérdemelni, sem utána megszolgálni. A kegyelemmel természetesen együtt jár ugyan a hála, amely életünk megszentelődésében termi meg gyümölcseit, de a mi vissza-visszatérő hálátlanságunk nem teszi a kegyelmet meg nem történtté. Hogy Isten megbocsátotta bűneimet, s gyermekévé fogadott, azt nem azért hihetem, mert valami földöntúli, boldog érzélem tölti el szívemet vagy eddig még nem tapasztalt erkölcsi erő az életemet, hanem egyszerűen azért, mert Isten így szólt: Megbocsáttattak néked a te bűneid. Az íge a fundamentum, és nem emberi érzés vagy cselekedet.

Ez az írásmagyarázat Krisztus-ellenes. Azok, akik az ember büntelenségéből akarnak visszakövetkeztetni Isten kegyelmére, előbb-utóbb áldozatául esnek a jó cselekedetek által való megigazulás tévtanításának. Előbb ugyan a kegyelem következményeként, gyümölcseként keresik az emberi jó cselekedeteket, de a hangsúly egyre jobban áttolódik az ember cselekedeteire, s ezt a mondatot: Még nem kaptam bocsánatot, mert bűneim vannak..., csak egy hajszal választja el ettől a fogalmazástól: Ha majd nem lesznek bűneim, akkor kegyelemben leszek – s ez már teljesen az ember érdemére alapítja üdvösségét. Aki pedig a maga büntelenségéből akar üdvözülni, annak nincs szüksége váltságra, Jézus Krisztusra, a golgotai véres áldozatra.

Ez azután nyilvánvalóvá teszi, hogy ebben az írásmagyarázatban is van valami ördögi. Az ördög kerületesi ki velük a golgotai keresztet, s hajszolja bele őket az erények Babel tornyának építésébe. Mivel pedig ez sohasem sikerülhet, behajszolja őket a kétségbeesésbe. Így lesznek belőlük a Sátán nyomorult Júdásai, akik kétségbe esnek bűneik miatt, nem mernek hinni abban, hogy még számukra is van bocsánat, s maguk rohannak a kárhozatba.

Hiszed-e, hogy akármilyen gonosz vagy, van még számodra is bocsánat?

3. Nekünk azonban ne a Sátán magyarázza a Bibliát, hanem a Szentlélek. A Szentlélek magyarázatát csak azok értik meg, akik egyszerre bűnösök és egyszerre hívők. Luther beszél arról, hogy a bűn és a megigazulás nem egymásután következnek az ember életében, hanem egyszerre vannak jelen. A keresztyén ember egyszerre igaz és egyszerre bűnös. Ha Krisztusra néz, aki vérével eltörölte minden bűnét, s megajándékozta őt igazságával, akkor igaznak tudja magát. De ha önmagára néz, akkor ugyanaz az ember, aki előbb igaznak látta magát, elszörnyülködik saját romlottságán, és nyomorult, hálátlan, gonosz bűnösnek tudja magát. És ez így van, amíg csak e testben élünk. A bűn kiküszöbölhetetlen e földi életünkből. Bűnözés és bűnözés között azonban nagy különbség van. Lehet elbukni a bűn elleni harcban, s lehet küzdelem nélkül megadni magunkat a kísértőnek. Lehet futni a kísértés elől, az azonban mégis utolér s leteper... És lehet belső kívánsággal vágyódni a kísértés után és keresni annak alkalmát, elébe menni vagy megvárni azt. Lehet utálni magunkat, hogy még mindig ilyen gonoszok vagyunk, s lehet mentegetni magunkat, hogy „én is csak ember vagyok”. Lehet sírni a bűneink fölött, s lehet magunkat csupán sajnálatra méltó áldozatnak tekinteni. A Szentlélek azt akarja világossá tenni előttünk ebben az ígében, hogy az egyik fajta bűnözés a keresztyén ember számára erkölcsileg lehetetlen, s ezzel akar megerősíteni a bűn elleni harcban, hogy a valóságban is lehetetlen legyen. Nem lehet Krisztusban hinni s engedni, hogy a Sátán tovább végezze rontó munkáját bennem. Nem lehet bűneimért kegyelemért könyörögni, azt elfogadni s továbbra is ugyanúgy élni a bűnben. Krisztus nem azért intézte el bűneimet, hogy ezután nyugodtabban bűnözhessek, hanem épp azért, hogy ezután ne tudjak többé nyugodtan bűnben élni, hanem harcoljak ellene. Aki ezt az erkölcsi lehetetlenséget észben tartja, annak kezében hatalmas fegyver van a bűn elleni harcban. Az szívében szembekerült a bűnnel, s ez óriási dolog.

Ez az erkölcsi lehetetlenségre való gondolás azonban csak addig lesz eleven ható erő bennünk, míg Krisztusban maradunk. „*A ki ő benne marad, egy sem esik bűnbe*”, mondja az ige. Így is van. Amíg benne maradok, nincs hatalma fölöttem a bűnnek, mert körülvesz és megvéd, mint valami erős vár. Amely pillanatban azonban kilépek belőle, rögtön elkap a Sátán, és leteper. Maradj hát benne, s akkor meglátod, hogy Jézus Krisztus nemcsak azért jött, hogy a bűneink büntetését elvegye, hanem azért is, hogy a bűneinket elvegye! Akkor meglátod, hogy a Sátán legyőzött ellenfél, akinek nincs hatalma fölöttünk addig, míg Krisztusban maradunk. Jézus Krisztus, aki meghalt bűneinkért, a Sátán legyőzője. Dicsőség néki érte! A bűn elleni harcunkkal is dicsőség néki érte! Ámen.